

Aralık 2008

RENE X 2009 (5 - 8 Kasım 2009):

İstanbul RENE X 2009: Uluslararası yenilenebilir enerji fuarı

- Türkiye, yenilenebilir enerjiler konusunda büyük bir potansiyel sağlıyor
- Firmalar için iyi geçiş fırsatları
- Federal hükümet, teknoloji ortaklıklarını destekliyor

İstanbul/Hannover. 5 – 8 Kasım 2009 tarihleri arasında İstanbul Expo Merkezi'nde düzenlenecek olan RENE X 2009 Fuarı; Çevre, Enerji ve Etkinlik alanlarında Türkiye'de hangi yatırım imkanlarının ve potansiyellerin bulunduğunu gösterecek. Başlıca konular arasında güneş sistemi, rüzgar enerjisi sistemi, rüzgar enerjisi, jeotermi, su temini ve tasfiyesi, geri dönüşüm ve çevre teknolojileri, sıcak su tedariki ve biyoyakıtlar sayılabilir. RENE X'te, geri dönüşüm ekonomisi çözümleri sunuluyor ve enerji etkinliği ve çevre tekniği uygulanıyor. Deutsche Messe Hannover ile Hannover-Messe Sodeks Fuarcılık A.Ş. bu fuarı ortaklaşa olarak düzenlemekteler.

İstatistiklere göre Türkiye'de güneş günde yedi saatten fazla görülüyor. Bu da yılda 2.640 güneş saati ediyor. 800.000 metrekareden büyük bir alana yayılan ve 8.000 kilometre uzunluğunda bir sahil şeridinde sahip bir Akdeniz ülkesi olan Türkiye, 170 jeotermik ısı alanı ve 1.000 kaplıcası ile jeotermi alanında dünya çapında beşinci en büyük potansiyele sahip konumda. Hızla gelişmekte olan bir endüstri ülkesi için en iyi koşul, artan enerji gereksinimini yenilenebilir enerji ile çözmek. Türkiye'nin elektrik tüketimi, kişi başına 2.500 kWh civarında ve bu değer yaklaşık olarak Almanya'nın tüketiminin dörtte birine tekabül ediyor. Ancak uzmanların tahminine göre 2016'ye kadar yılda yüzde sekizlik artış gösterecek.

Şimdiden 2009'da bile elektrik temininde eksiklikler hesaplanıyor ve mevcut tesisler ve enerji santralleri temini kesintisiz sağlama konusunda ancak yeterli oluyor bu nedenle alternatif çözümler aranıyor. Türkiye'nin vaat ettiği koşullar ise, yenilenebilir enerjiler konusunda büyük bir potansiyel oluşturuyor.

Yeni enerji üretimi yatırımları

Dört günlük RENEX 2009 fuarı süresi boyunca sadece çevre tekniği ve yenilenebilir enerji alanındaki Türk firmaları değil, aynı zamanda Alman şirketler ve komşu ülkelerden gelen firmalar ve satıcılar da fırsatlarını sergileme imkanı bulacaklar. Türkiye'deki enerji tekniği hizmetleri ve ürünleri pazarı, iyi giriş imkanları sunuyor. Bu durum, bir açıdan ekonomik büyümedeki yavaşlamanın arka planı öncesinde bile önümüzdeki seneler için hakkında yüzde beşten fazla büyüme tahminleri yapılan ülkenin elverişli konjonktürüne dayanıyor. Üretim kapasitelerinin büyümesi ve evlerin artan tüketimi, enerji üretimine yeni yatırımların yapılmasını gerektirmekte. Öte yandan Türkiye, ham petrol ve havagazı ithalatına oldukça bağımlı durumda ve bu nedenle büyük bir ilgiyle alternatif enerji kaynağı arayışı içerisinde.

Geri kazanım ve dönüşüm için Almanya'dan güçlü çözümler

Alman şirketleri, özellikle güneş enerjisi tekniği ve rüzgar enerjisi alanlarında önde yer almakta ve geri kazanım ve geri dönüşüm konularında güçlü çözümler sunmaktalar. 2007'den bu yana Türkiye'de bir çok rüzgar enerjisi projesi yürüten Hannover kökenli Windwärts Energie GmbH şirketi genel müdür Lothar Schulze, konuyla ilgili olarak şunları söyledi: "Türkiye'de rüzgar enerjisi kullanımının doğal koşulları, hemen hemen optimal durumda. Rüzgar enerjisi gelişiminin politik amacı uzun süre ifade edilmiş, işleme sistemi iyileştirilmiş ve 78.000 megavat üzeri rüzgar santralleri önerilmiştir. Pazarda belirgin bir hareketlenmenin kapıda olduğuna dair göstergeler bulunmaktadır." Rüzgardan elde edilen elektriğin oranı, Alman Dış Ticaret Kurumu açıklamalarına göre halen oldukça az, ancak uygulamaya başlanmış bir çok yeni proje bulunmakta.

Her dört evden birinde güneş enerjisi kolektörü bulunuyor

Benzer bir durum, güneş enerjisi sektörü için de geçerli. Bugüne kadar güneş enerjisi ağırlıklı olarak kıyılardaki evlerde ve otel tesislerinde - özellikle sıcak su için - kullanılıyordu. Türkiye Elektrik İşleri Etüt Dairesi (EİEİ), evlerin yüzde 20 - 25'inde güneş enerjisi kolektörü bulunduğunu açıkladı. Fotovoltaik alanda, sokak lambaları , su pompaları ve meteoroloji istasyonları için fotovoltaik cihazlar gibi bir çok pilot proje yürütülmekte. Özel sektör firmaları, bu enerji türünü deniz fenerleri, yatlar ve trafik ışıkları için kullanmaktalar.

Türkiye, geri dönüşüm ve atık yönetimi alanlarında da kapılarını açmakta ve halihazırda Alman satıcılara ilginç imkanlar sunmakta. 3.225 belediyeden 3.000'inde atıksu arıtma imkanı bulunmamakta. 350 belediye, önümüzdeki yıllarda modern çöp yönetim sistemlerini hizmete sokmayı planlıyor. Çoğunlukla Türkiye'de evlerden çıkan çöpler ayrılmadan varillere atılıyor, ancak çöplerin geri kazanımı şimdiden başladı. 2005'ten bu yana ambalaj atığına neden olanlar, mevzuat uyarınca geri dönüşüm yükümlülüğüne sahipler. 2014'e kadar yüzde 60'luk bir orana ulaşılmış olacaklar.

Küçük ve orta ölçekli ticari işletmeler için danışmanlık projesi

Elektrikli ve Elektronik cihazların geri dönüşümünde uzman olan Hannover kökenli Exitcom firması, Türkiye'de bu türdeki ilk geri dönüşüm firmasını 2003 yılında kurdu. Ekip, tüplü televizyonların geri kazanımında yüzde 95'lik bir başarı yakaladı. Avrupa'nın güneydoğusunda aktif olan Remondis Grubu da Türkiye'de su yönetimi konusundaki bir ortak girişim projesi ile ilgilenmekte. Firma, ülkenin farklı bölümlerindeki belediyeler için yedi arıtma tesisi ve bir belediye su dağıtım tesisi işletiyor. Alman Ekonomik İşbirliği Bakanlığı, Türkiye'nin doğusundaki belediyelerde su temini ve tasfiyesi tesislerinin yapımını ve yerleşim yeri ve endüstri atıklarının arıtılmasını destekliyor. Federal hükümet, Doğu Anadolu'daki küçük ve orta ölçekli ticari işletmeler için danışmanlık projeleri kapsamında Alman ve Türk firmaları arasındaki teknoloji ortaklıklarını güçlendiriyor.

Daha fazla bilgi için:

Redaksiyon için İrtibat Görevlisi:

Brigitte Mahnken-Brandhorst

Tel. +49 511 89-310 24

E-Posta: brigitte.mahnken@messe.de

Diğer basın bültenlerini ve fotoğrafları aşağıdaki adreste bulabilirsiniz:

www.hannovermesse.de/presseservice